

SMĚRNICE	Mateřská škola Ostrava – Zábřeh, Za Školou 1, příspěvková organizace	Strana 1/4
18/2018	Minimální preventivní program	Účinnost od: 1.1.2018
Zpracovala: Mgr. Věra Miklušová	Dne: 22.12.2017 Čj.: MŠ/906/2018	Schválila: Mgr. Věra Miklušová
Spisový znak: 2.1	Skartační znak: V 5	Aktualizace:

Obsah

1. Úvod
2. Vytýčení sociálně patologických jevů
3. Cíl minimálního preventivního programu
4. Charakteristika školy
5. Analýza současného stavu ve škole
6. Spolupráce s rodiči
7. Vzdělávání pedagogů
8. Organizace primární prevence sociálně patologických jevů
9. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi
10. Závěr

Ad 1) Úvod

Se sociálně patologickými jevy, jako je týrání, zanedbávání, šikanování nebo drogy (kouření) se mohou setkávat děti již v předškolním věku. Je tedy důležité zahájit primární prevenci právě v době předškolní docházky a poskytnout dětem potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

Ad 2) Vytýčení sociálně patologických jevů

Prevence sociálně patologických jevů u dětí v působnosti našich mateřských škol představují aktivity v následujících oblastech prevence:

- týrání a zanedbávání dětí,
- drogové závislosti, alkoholismus, kouření
- šikanování, vandalismus a další formy násilného chování
- virtuální drogy (počítače, televize, video)
- xenofobie, rasismus, intolerance, antisemitismus

Ad 3) Cíl minimálního preventivního programu

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí vůči sociálně patologickým jevům. Cílem našeho programu je, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddelitelnou součástí výchovy a výuky v mateřských školách.

V mateřských školách je nutné analyzovat jedince, konkrétní sociální situaci dítěte. Pedagogové se věnují dětem sociálně znevýhodněným, protože tuto skupinu chápou jako velmi ohroženou. Nabízejí aktivity a programy, kde se mohou uplatnit všechny děti.

Důraz je položen na vytváření elementárních základů klíčových kompetencí v počáteční etapě vzdělávání, neboť ty směřují k tomu, aby dítě na své úrovni aktivně a s uspokojením zvládalo nároky života v prostředí rodiny a školy. To znamená, aby bylo schopné žít ve společnosti jemu blízkých dospělých i vrstevníků a komunikovat s nimi, aby bylo způsobilé se učit, na své úrovni také pracovat a řešit problémy, uplatňovat se a prosazovat, ale také se požadavkům

okolí přizpůsobit. Setká-li se takové dítě v budoucnu se sociálně patologickými jevy, dokáže je rozpoznat, nepodlehnout jim a věnovat se jiným, prospěšným aktivitám

Ad 4) Charakteristika školy

Adresa školy	Za Školou 2851/1, Ostrava - Zábřeh
Právní forma	Příspěvková organizace
Název zřizovatele	Úřad městského obvodu Ostrava - Jih
Součásti školy	MŠ Za Školou 1, Ostrava – Zábřeh MŠ Tylova 37, Ostrava – Zábřeh MŠ U Zámku 3, Ostrava – Zábřeh MŠ Tarnavova 18, Ostrava – Zábřeh
Přehled hlavní činnosti školy (podle zřizovací listiny)	Poskytování předškolního vzdělávání Poskytování předškolní stravování Poskytování závodní stravování
Školní vzdělávací program	Náš svět
Počty tříd	13 tříd – z toho 2 tř. pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a 1 třída pro 2-3 leté děti
Počty dětí	305 dětí – z toho 28 se spec. vzdělávacími potřebami a 18 ve třídě 2-3 letých

Ad 5) Analýza současného stavu ve škole

K posouzení problematiky primární prevence sociálně patologických jevů slouží:

- pozorování výchovně vzdělávacího procesu ve třídách učitelkami MŠ,
- rozhovory s dětmi a jejich zákonnými zástupci,
- dotazníky pro zákonné zástupce dětí,
- spolupráce s odborníky (dětský lékař, pracovník PPP, sociální kurátor, ...).

Škola konkrétní případ sociálně patologických jevů u dětí neřešila, objevují se však u sociálně znevýhodněných dětí náznaky zanedbávání, jak tělesného zanedbávání, tak i zanedbávání citového, které by v pozdějším věku mohlo přerůst v nežádoucí sociálně patologické jevy jako je týrání, šikanování, vandalismus apod. Konkrétní případ řešila škola ve spolupráci se sociální kurátorkou ...

Ad 6) Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou informováni o záměrech školního vzdělávacího programu, jehož nedílnou součástí je i primární prevence sociálně patologických jevů.

Ad 7) Vzdělávání pedagogů

Jednotliví pedagogové si volí formu vzdělávání podle svých potřeb. Využívají odborné školení a semináře a volí ze široké nabídky odborné literatury. Samostudium k dané problematice (*Informatorium, publikace, internet*).

Ad 8) Organizace primární prevence sociálně patologických jevů

Školní vzdělávací program	Náš svět
Etika a mravní výchova	Prolíná se všemi činnostmi
Výchova ke zdravému životnímu stylu	Program pohybových aktivit
Formy a metody působení na děti, které se zaměřují na osobnostní rozvoj a sociální chování	Pohádky, koncerty, divadelní představení, výstavy, soutěže, skup. práce, spolupráce s dětmi se speciálními vzděláv. potřebami..
<p>Získávání klíčových kompetencí</p> <p><i>kompetence k učení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozoruje, zkoumá, objevuje ▪ umí své dovednosti uplatnit ▪ všímá si, co se kolem děje, co vidí ▪ umí odhadnout své síly ▪ soustředí se, dosahuje výsledků <p><i>kompetence k řešení problémů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ všímá si problémů ▪ řeší problémy na základě zkušenosti ▪ nebojí se chybovat <p><i>kompetence komunikativní</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikuje s dětmi i s dospělými ▪ vyjadřuje své myšlenky, pocity, prožitky, nálady ▪ využívá komunikativní i informativní prostředky ▪ ví, že lidé hovoří cizími jazyky <p><i>kompetence sociální a personální</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ umí se rozhodnout ▪ umí si vytvořit svůj názor ▪ uvědomuje si, že za své jednání odpovídá, nese důsledky ▪ ve skupině se dokáže prosadit, ale i ustoupit ▪ uplatňuje základní společenské návyky, společenská pravidla ▪ respektuje druhé, vyjednává, přijímá a uzavírá kompromisy ▪ napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí ▪ spolupodílí se na společných rozhodnutích, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla ▪ při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně ▪ umí odmítnout jemu nepříjemnou komunikaci ▪ chápe, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem ▪ chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, násilí a agresivita se nevyplácí ▪ řeší problémy dohodou ▪ dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování ▪ je tolerantní <p><i>kompetence občanské</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ svoje činnosti vyhodnocuje ▪ dokáže rozpoznat svoje silné a slabé stránky ▪ odhaduje rizika svých nápadů ▪ chápe, že o tom co udělá, může svobodně rozhodnout 	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ váží si práce a úsilí druhých ▪ zajímá se o druhé o dění kolem sebe ▪ má povědomí o základních lidských hodnotách a podle toho se chová ▪ spoluvytváří pravidla soužití s vrstevníky ▪ uvědomuje si svá práva a práva druhých ▪ uvědomuje, že svým chováním ovlivňuje prostředí, podílí se na jeho tvorbě ▪ dbá na své osobní zdraví a zdraví druhých ▪ chová se odpovědně a bezpečně 	
Prevence	
Získání dobrých pohybových dovedností a schopností, rozšiřování zájmů dětí	Snazší volba jak trávit volný čas po přestoupení na ZŠ
Uplatňování metod umožňující včasné zachycení ohrožených dětí, především dětí sociálně znevýhodněných	Povinnosti pedagogických pracovníků, spolupráce s odborníky

Ad 9) Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Oblast školství

- krajská protidrogová koordinátorka
- pedagogicko - psychologická poradna
- vzdělávání pedagogů, kteří realizují preventivní aktivity ve škole, odborná práce s dětmi ohroženými sociálně patologickým vývojem

Oblast zdravotnictví

- dětský lékař
- spolupráce při realizaci protidrogové prevence

Oblast sociálních věcí

- sociální odbor, kurátoři

Policie ČR, Městská policie

- Služba kriminální policie - oddělení nezletilých
- využit lektorských služeb policistů v oblasti sociálně patologických jevů

Ad 10) Závěr

Minimální preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělání dětí po celou dobu docházky do mateřské školy. Účastní se ho pedagogové, děti, rodiče a odborníci. V rámci minimálního preventivního programu je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence sociálně patologických jevů s výcvikem v sociálních dovednostech a osobnostním růstem dítěte. Preferovat přístupy zaměřené do oblasti zdravého životního stylu a aktivního sociálního učení. Program musí brát zásadní zřetel na věk a osobní charakteristiky dětí, jinak bude jeho plnění formální.

Samozřejmostí je také posilování sociálních dovedností, aktivního sociálního učení a podpora v oblasti zdravého životního stylu. Program je přizpůsoben věku a schopnostem dětí.